

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

De q[ui]nq[ue] sensib[us] corporis p[er] q[uo]s p[er]cta [...] ingrediunt[ur]
ad anima[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De quinqz sensibus corporis

natus: s; i bonoꝝ operꝝ pfectioꝝ cōplet. Neq; em hoc solū tibi p̄cipit ut vestitū n̄ spolies suis idumētis. s; vt spolios op̄ias tuis vestimētis. Neq; vt habēti panē nō auferas suū: sed vt nō habēti tu libent̄ imprias: neq; solū ut pauperē nō repellas hospitio suo: s; vt pulsuz & nō habēte recipias tuo. Preceptū ē em nob̄ flere cū fletib;. Quō cū ill̄ flem̄ si i nullo eoꝝ necessitatib; p̄cipiam̄. hec Hiero. Tandē Hiero. ad amicū egrorū solatoria ep̄la ic̄pit. Quāq; certissime noverim: dt sic. Impfectū ac lāguidū bonū est. In oculū sine certamie plectra p̄tus. Et breuit̄ p̄ cōplētō huiꝝ p̄tē acidie nota & plures sunt laborātes q̄ iudicant̄ octos. Et sunt alij q̄ octos vident̄: q̄ tñ in spectu eterni iudicis sunt diligētes & solliciti. Unū Berū ait. Octos est nō tm̄ q̄ nibil op̄atur: sed q̄ p̄tinue laborando nibil tandem lucrat̄. Si aut̄ sc̄lē vis q̄t modis efficiſ quis octos. lege versus sequētes.

Tristis: maliciā parit: blasphemat & odit.
Desperat: torpet: p̄iger: & pusillaminis extat.
Vndiq; vagat: p̄tractās mollia mente.

De qnq; sensib; corporis p̄ q̄s p̄tā ingredunt̄ ad animā.

Onus sensus relucet in facie sicut patet in visu: aut̄ dico: olfatu: gustu. Tactus aut̄ p̄ totū corp̄ diffusus est. Iz maḡ v̄ geat i corde. Iō facies: teste Isido. In. xj. li. etymo. c. j. dicta ē ab effigie Ibi em̄ facta ē tota figura hois & vniuersitatisq; psone cognitio. Di rabbile est valde & facies innumerabilis hoim sunt dissimiles: & fortassis q̄nta est in specie vult̄ diuersitas rāta est in anis: luxra illud Quidam. Pectoribus mores cor sunt q̄t in orbe figure. Vnde p̄o dicit̄ est: q̄r p̄ eū volūtas ondit̄ ant̄ ml: fm̄ volūtate em̄ in variis mor̄ mutat̄. Ideo vult̄ (q̄ a volūtate denom̄nat̄ teste Cassiodoro) speculū q̄ddā est anie: & qd̄ specialis nō cernit̄: p̄ eiꝝ habi tū euīdētissime declarat̄. Hec facies dicit̄ a facio fac̄: q̄r fac̄ noticū hois. Hic Hiero. ad Furiā de vidūitate seruāda: ep̄la ic̄pit. Obscuras l̄ts & suppl̄cit de p̄caris: ita inq̄. Speculū mētis est facies & taciti oculi cordis fatent̄ arcana. Augustin̄ q̄z p̄tractās illud Gen. ii. ca. In spirauit̄ in facie et̄ spiraculū v̄te: dt sic. Facies hois est in q̄ relucet p̄cipua opatio & magisteriū dei q̄ tā paruo lo co spacio faciei oia organa sentiēti p̄stauerit̄ sp̄trauerit̄q; i facie hois spiracu lū v̄te. Hec Augu. Et Lactāt̄ in li. de opificio dei ad Demetrianū audito re suū. c. viii. dt sic. Cū igit̄ statuisse de ex oib; aialib; solū hoīez facere celestē p̄lorē partē q̄ dr̄ facies necessarijs mēbroꝝ mīsterijs & instruxit̄ partē tornauit̄ Hec Lactāt̄. Propterea Salomō Prover. xvij. ca. ait. In facie prudētis luet sapientia. & Eccli. xij. ca. Lor hois imutat facie ill̄: siue in bona siue in ma la. Itaq; Eccli. xix. ca. Ex visu cognoscit̄ vir: & ab occurso faciei cognoscit̄ sen fatus. Sup̄ q̄ v̄bo Nicolaus de lyra dt sic. Lordis dispositio maḡ apparet i facie in q̄ vigent oēs sensus q̄ in alijs p̄tib; corporis: & potissime in oculū q̄ ci tius imutant̄ a corde ppter humiditatem cōplexionis. Et ideo si in oculis appareat magna maturitas: & honesta iudicat̄ ho sensat̄: & ecōtrario: q̄r vt dr̄ Eccli. xv. ca. Nequita mulier̄ imutat facie eius. Hinc Chrys. sup̄ illud Mat. vi. ca. Facie tuā laua: dt sic. Spiritualiter aut̄ facies apie p̄scētta intelligit̄. Sicut em̄ in cōspectu hominū grātiosa est facies pulchra: sic in oculis dei speciosa est munda p̄scētta. Hec Chrysost. Sensus igit̄ corporis humani sunt quinq;. visus: auditus: odorat̄: gustus: & tactus. ex quib; tres ap̄iunt̄ & claudunt̄; duo semper patentes sunt.

Primus sensus est visus cunctis viuactor.

p. R̄imus sensus est visus q̄ teste Isidoro in. xj. li. etymo. ca. j. viuactor est ceteris sensib; ac p̄stātor siue velocior ampliusq; vigeat q̄tū mētia in